

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2ObdoV/8/2020
Identifikačné číslo spisu: 1095899616
Dátum vydania rozhodnutia: 21.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1095899616.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Debt Collector, s. r. o., so sídlom Mostná 72, 949 01 Nitra, IČO: 36 748 919, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Lukáčová & partners, s. r. o., so sídlom Mostná 72, 949 01 Nitra, IČO: 47 237 244, proti žalovaným: 8/ RNDr. T. T., nar. XX. K. XXXX, 9/ D. T., nar. XX. K. XXXX, obidvaja bytom N., obidvaja zastúpení advokátom JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, so sídlom Šafárikovo námestie 2, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 74 520,35 eur s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. Z-2-38Cb/741/1995, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obo/12/2018-1164 zo dňa 20. novembra 2018, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaní 8/ a 9/ m a j ú n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež ako „súd prvej inštancie“, alebo „prvoinštančný súd“) uznesením č. k. Z-2-38Cb/741/1995-1083 zo dňa 06. 02. 2018 konanie v celom rozsahu zastavil (I. výrok), žalovaným 8/ a 9/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania (II. výrok), súčasne zamietol návrh žalovaných 8/ a 9/ na prerušenie konania (III. výrok).

2. Z odôvodnenia vyššie označeného uznesenia vyplýva, že žalobca v podaní zo dňa 01. 08. 2017, súdu doručeným dňa 04. 08. 2017 oznámil, že vzhľadom na právoplatné skončenie konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19C/55/2011, netrvá na podanej žalobe voči žalovaným 8/ a 9/ a uplatnil si trovy konania, nakoľko žaloba bola podaná dôvodne.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že späťvzatie žaloby predstavuje jedno z dispozičných oprávnení žalobcu a je prejavom jeho autonómnej vôle, spôsobilým ovplyvňovať priebeh konania prebiehajúceho na základe ním podanej žaloby. K nesúhlasu žalovaných 8/ a 9/ so späťvzatím žaloby súd uviedol, že nimi uvádzané dôvody nie sú vážnymi dôvodmi objektívneho charakteru v nadväznosti na predmet sporu, ale ide výlučne o subjektívne dôvody v snahe vykonať ďalšie dokazovanie smerujúce k zamietnutiu žaloby. Preto podľa krajského súdu neboli splnené zákonné predpoklady podľa ustanovenia § 146 ods. 1 a 2

Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) spôsobilé obmedziť dispozičné oprávnenie žalobcu so žalobou a konanie v nadväznosti na späťvzatie žaloby voči žalovaným 8/ a 9/ zastavil. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 256 ods. 1 C. s. p. a zdôraznil, že zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať výlučne z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, v opačnom prípade by išlo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Prvkom zavinenia za zastavenie konanie môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože to nemožno pričítať na ťarchu toho, kto sa iba bránil. V danom prípade žalobca späťvzatím žaloby zaviniť zastavenie konania, keďže k späťvzatiu žaloby nedošlo pre správanie žalovaných 8/ a 9/.

4. Proti výrokom uznesenia prvoinštančného súdu o zastavení konania a proti výroku o trovách konania podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd odvolací. Tento uznesením č. k. 3Obo/12/2018-1164 zo dňa 20. 11. 2018 odvolanie žalobcu podané proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie odmietol podľa § 386 písm. b/ C. s. p. ako odvolanie podané neoprávnenou osobou (I. výrok uznesenia odvolacieho súdu). Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil (II. výrok uznesenia odvolacieho súdu). Napokon rozhodol, že žalovaným 8/ a 9/ nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania (III. výrok uznesenia odvolacieho súdu).

5. Vo vzťahu k posúdeniu otázky, či odvolanie podala oprávnená osoba, odvolací súd poukazom na ustanovenie § 359 C. s. p. konštatoval, že z podania žalobcu z 01. 08. 2017 (č. l. 1027 - 1029 spisu) vyplýva, že netrvá na podanej žalobe voči žalovaným 8/ a 9/, ako jediným subjektom, proti ktorým sa v tom čase viedol spor. Predmetným podaním prejavil žalobca jednoznačnú vôľu, že berie podanú žalobu v celom rozsahu späť a žiadal, aby súd konanie voči žalovaným 8/ a 9/ (t. j. v celom rozsahu) zastavil. Na základe uvedeného súd prvej inštancie odvolaním napadnutým uznesením vo výroku I. konanie v celom rozsahu zastavil. Porovnávajú napadnutý výrok o zastavení konania s obsahom späťvzatia žalobcu z 01. 08. 2017, mal odvolací súd za zrejmé, že prvoinštančný súd vyhovel procesnému návrhu žalobcu v celom rozsahu, inými slovami, krajský súd vydaním uznesenia o zastavení konania iba „urobil“ to, čo od neho požadoval žalobca podaním zo dňa 01. 08. 2017.

6. Odvolací súd konštatoval, že výrok uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým v celom rozsahu vyhovel procesnému návrhu žalobcu (jeho späťvzatiu žaloby), z procesného hľadiska nie je v neprospech odvolateľa, neutrpel ním tzv. formálnu ujmu, a preto žalobca nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania. Odvolací súd uviedol, že na uvedenom závere nemenia nič ani v odvolaní uvádzané skutočnosti, že v inom spore (o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby), v ktorom bol žalobca pôvodne úspešný, bolo nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Ústavný súd SR“ alebo „ústavný súd“) zrušené rozhodnutie súdu vo veci samej a vzhľadom na záväzný právny názor vyslovený v náleze o nemožnosti vykonať záložné právo formou dobrovoľnej dražby, môže byť rozhodnuté v jeho neprospech a že v dôsledku zastavenia konania dôjde k premlčaniu žalobou uplatneného nároku, čím žalobca stratí možnosť domôcť sa uplatneného nároku. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôraznil, že pre záver o tom, či rozhodnutie o zastavení konania bolo alebo nebolo vydané v neprospech žalobcu, je významná procesná stránka veci, a to, či súd prvej inštancie napadnutým výrokom vyhovel alebo nevyhovel jeho procesnému návrhu (t. j. späťvzatiu žaloby). Odvolateľom uvádzané skutočnosti sa týkajú hmotnej stránky veci, čiže ako sa zastavenie konania na základe jeho výslovného procesného úkonu, prejaví v jeho majetkovej sfére. Tieto sú však pre záver odvolacieho súdu o tom, že odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou, právne irelevantné.

7. Zhrnúc vyššie uvedené, keďže žalobca nebol oprávnený podať v rozhodovanej veci odvolanie proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie o zastavení konania, odvolací súd v tejto časti odvolanie žalobcu odmietol podľa § 386 písm. b/ C. s. p. ako odvolanie podané neoprávnenou osobou (výrok I.). Pre úplnosť odvolací súd uviedol, že späťvzatie žaloby v mene žalobcu podala oprávnená osoba, a to splnomocnený právny zástupca, pričom konateľkou splnomocnenej advokátskej kancelárie je tá istá osoba, ako konateľka žalobcu (JUDr. Petra Lukáčová). Odvolací súd poukázal tiež na to, že právny stav, ktorého sa žalobca domáha podaním odvolania (v znení jeho doplnenia), t. j. pokračovanie v spore o plnenie, nemôže nastať, nakoľko späťvzatie žaloby je výrazom dispozičného oprávnenia žalobcu so žalobou, ktorého nevyhnutným dôsledkom je zastavenie konania. Zároveň platí, že späťvzatie žaloby je neodvolateľným úkonom, čo znamená, že žalobca nemôže späťvzatie žaloby vziať späť (R 60/1999).

8. Vo vzťahu k výroku uznesenia súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd konštatoval, že v tejto časti bol odvolateľ osobou oprávnenou na podanie odvolania, nakoľko ním bol

žalovaným 8/ a 9/ priznaný voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Odvolanie žalobcu v tejto časti však odvolací súd posúdil ako nedôvodné. Poukazom na závery vyslovené prvoinštančným súdom, ako aj rozhodnutie sp. zn. 5MCdo/12/2008 uviedol, že zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je právne významné len to, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zavinil žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzati žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zavinil zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Skutočnosť, či bola žaloba podaná pôvodne dôvodne, je pre rozhodnutie o trovách konania právne bezvýznamná. Posúdenie, či žaloba bola podaná (ne)dôvodne, je predmetom rozhodovania súdu vo veci samej, a nie je predmetom skúmania pri vydaní procesného rozhodnutia o zastavení konania. V rozhodovanej veci odôvodnil žalobca späťvzatie žaloby iba odkazom na právoplatné skončenie konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19C/155/2011, a teda dôvodom späťvzatia žaloby zo strany žalobcu nebolo správanie žalovaných 8/ a 9/ po podaní žaloby (čiže dobrovoľné uhradenie žalovanej sumy žalovanými 8/ a 9/ po podaní žaloby). Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom prvoinštančného súdu, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania, v dôsledku čoho vecne správne rozhodol, ak žalovaným 8/ a 9/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

9. Odvolací súd za neopodstatnenú vyhodnotil odvoláciu argumentáciu žalobcu o zmene právnej úpravy záložného práva v prospech možnosti k uskutočneniu jeho výkonu a o tom, že v konečnom dôsledku žalovaní 8/ a 9/ výkonom záložného práva splnili po podaní žaloby to, čoho sa voči nim žalobca žalobou domáhal. Predmetné skutočnosti žalobca neuviedol vo svojom späťvzati, hoci mal možnosť ich uviesť už v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto skutočnosti vyhodnotil odvolací súd za novoty, ktoré sú v odvolacom konaní neprípustné, nakoľko nejde o žiadny z dôvodov predpokladaný v ustanovení § 366 C. s. p.

10. Odvolací súd poukázal aj na nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 60/2018-77 zo dňa zo 14. 06. 2018, vydaný v súvisiacom spore medzi žalobcom a žalovanými 8/ a 9/, ktorý v odvolacom konaní predložil samotný žalobca a z ktorého obsahu mal odvolací súd za zrejmé, že odvolateľom tvrdená legislatívna zmena, pokiaľ ide o možnosť výkonu záložného práva, sa na rozhodovanú vec (a na vzťah medzi žalobcom ako záložným veriteľom a žalovanými 8/ a 9/ ako záložcami) nevzťahovala. Z nálezu tiež vyplýva, že žalobca nebol oprávnený realizovať záložné právo prostredníctvom dobrovoľnej dražby, ale len exekučnou dražbou, čo uviedol aj samotný odvolateľ v doplnení odvolania z 30. 07. 2018. Odvolací súd konštatoval, že nezákonný výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou zo strany žalobcu a dosiahnutie výťažku z takto nezákonne uskutočnenej dobrovoľnej dražby, nemožno v okolnostiach rozhodovaného sporu považovať za splnenie žalobou uplatneného nároku po podaní žaloby žalovanými 8/ a 9/ a za ich správanie, ktorým by procesne zavinili zastavenie konania. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o nároku na náhradu trov konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil (výrok II).

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že v odvolacom konaní úspešným žalovaným 8/ a 9/ nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s prihliadnutím na to, že im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli (výrok III.), vychádzajúc pritom z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28. 02. 2018, prijatého dňa 09. 10. 2018 občianskoprávnym kolégiom najvyššieho súdu ako judikát na publikovanie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 19.

12. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 01. 2019.

13. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca, a to v plnom rozsahu (č. l. 1222 - 1239), prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p., súčasne § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Dovolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie odvolacieho súdu č. k. 3Obo/12/2018-1164 zo dňa 20. 11. 2018, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie č. k. Z-2-38Cb/741/1995-1083 zo dňa 06. 02. 2018, zrušil, alebo aby s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu

sp. zn. I. ÚS 338/2013 zrušil dovolaním napadnuté uznesenie v časti výroku o náhrade trov konania, alebo sám rozhodol tak, že tento výrok zmení tak, že žiadnej zo strán náhradu trov konania neprizná, prípadne prizná náhradu trov konania žalobcovi.

14. Dovolateľ vo svojom pomerne obsiahlom dovolaní poukázal na skutkový stav veci a priebeh súdneho konania zdôrazniac, že tieto okolnosti sú potrebné pre ozrejmienie všetkých významných okolností, s predmetnou vecou súvisiacich. Dovolateľ vo veci konajúcim súdom vytkol, že zaťažili svoje konanie vadami majúcimi za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces, dôvodiac tým, že súd prvej inštancie po späťvzati žaloby žalobcom vyzval žalovaných 8/ a 9/ na vyjadrenie sa k späťvzatiu, ktorí s týmto postupom vyslovili nesúhlas a žiadali v konaní pokračovať. Následne, po podaní ústavnej sťažnosti žalovanými, súd prvej inštancie dopytoval strany sporu ohľadne prerušenia konania do ukončenia konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Žalobca o konaní pred ústavným súdom nemal v čase podania späťvzatia žaloby vedomosť, súčasne mal za to, že súd prvej inštancie by ho nemal dôvod dopytovať na vyjadrenie sa k návrhu na prerušenie konania, ak by chcel konanie zastaviť z dôvodu jeho späťvzatia. Zistenie o podaní ústavnej sťažnosti považoval žalobca za tak podstatnú zmenu okolností, že späťvzatie naďalej už nebolo dôvodné. Žalobca tvrdí, že obligatórne malo dôjsť k prerušeniu konania a že procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorým konanie zastavil, došlo k popretiu zásady rovnosti zbraní, pretože napriek tomu, že s prerušením konania súhlasil, súd túto skutočnosť nevzal v úvahu, ale konanie zastavil, čím neprimerane zvýhodnil žalovaných. Rozhodnutie o zastavení konania sa tak pre neho stalo najhorším riešením, ku ktorému mohlo dôjsť (dobrovoľná dražba bola určená v súvisiacom konaní po vyhovení ústavnej sťažnosti za neplatnú a zároveň konanie o zaplatenie bolo zastavené v dôsledku späťvzatia). Tvrdí, že ak by sa v tomto konaní nemohlo pokračovať, z dôvodu premlčania sa stane jeho inak legitímna pohľadávka, nedobytnou.

15. Žalobca ďalej tvrdí, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho odvolaním voči výroku súdu prvej inštancie, ktorým návrh na prerušenie konania zamietol. Tým, že sa nevysporiadal s jeho odvolacími argumentami a samotný výrok v tejto časti absentuje, poprel jeho právo na odvolanie voči tomuto výroku súdu prvej inštancie a konal tak v rozpore s § 357 písm. n/ C. s. p.

16. V ďalšej časti dovolania žalobca odvolaciemu súdu vytkol, že nevnesol do veci požadovanú zmenu, keď len potvrdil závery súdu prvej inštancie, pričom sám vyjadril ako podstatnú tú skutočnosť, že v súvisiacej veci rozhodol ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS/60/2018, takže vzhliadol dôležitosť konania iniciovaného na základe ústavnej sťažnosti na predmetnú vec, čo priamo inkorporoval aj do odôvodnenia svojho rozhodnutia (bod 16.) Žalobca tvrdí, že k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku konania žalovaných, resp. v dôsledku domoženia sa ním uplatňovaného nároku iným spôsobom. Poukazom na rozhodnutie I. ÚS 338/2013 žalobca tvrdí, že rozhodnutie priznať náhradu trov konania žalovaným odporuje výslovnjej rozhodovacej praxi ústavného súdu v právne totožnej veci (ohľadom náhrady trov konania), kedy súd nepriznal náhradu trov konania ani jednej zo strán, pričom vychádzal z rovnakého skutkového záveru, ako je tomu v prejednávanej veci, a to, že po podaní žaloby bola pohľadávka uspokojená v dobrovoľnej dražbe.

17. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. žalobca uviedol, že v čase, kedy žalovaní navrhli, aby súd konanie prerušil (podanie zo dňa 21. 09. 2017, súdu doručené dňa 25. 09. 2017), sa žalobca prvýkrát dozvedel o podaní ústavnej sťažnosti (doručením podania žalovaných), hoci tomu bolo už po tom, čo voči súdu učinil späťvzatie žaloby. Následne súd prvej inštancie žalobcu dvakrát (t. j. opakovane v dňoch 18. 10. 2017 a 21. 11. 2017) vyzval na vyjadrenie sa k návrhu na prerušenie konania, čo pripisom zo dňa 08. 12. 2017 aj spravil, keď výslovne uviedol, že s prerušením súhlasí. Otázkou, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená, je podľa žalobcu tá, či je súd povinný prerušiť konanie v prípade, ak strany zhodne navrhnú prerušenie konania (resp. jedna zo strán to navrhne a druhá zo strán s tým vyjadrí súhlas), prípadne, či má súd možnosť neprerušiť konanie, pokiaľ to strany konania zhodne navrhnú (resp. jedna zo strán to navrhne a druhá zo strán s tým vyjadrí súhlas). Podľa žalobcu súd v prípade zhodného prejavu sporových strán na prerušenie konania, má povinnosť konanie prerušiť, t. j. postupovať v súlade s ustanovením § 163 C. s. p.

18. V kontexte uvedeného, žalobca za ďalšiu otázku, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, je tá, či v prípade, ak došlo k späťvzatiu žaloby, pričom následne (po doplnení skutkových okolností) došlo zo strany oboch procesných strán k zhodnému návrhu na prerušenie konania ešte pred rozhodnutím súdu o späťvzatiu žaloby, je odvolací súd povinný konanie postupom podľa § 163 C. s. p., prerušiť. Z pohľadu žalobcu, súd v takomto prípade má povinnosť konanie prerušiť. Tvrdí, že pokiaľ sa

vyskytnú ďalšie podstatné skutočnosti, o ktorých žalobca v čase späťvzatia nevedel, je nevyhnutné vyhodnocovať jeho postup v nadväznosti na všetky okolnosti a nie rýdzo formalisticky.

19. Napokon, ako tretiu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená, sformuloval otázku, či v prípade, ak po späťvzátí žaloby, ale ešte pred zastavením konania v dôsledku späťvzatia, dôjde zo strany žalobcu k návrhu na prerušenie konania (resp. k súhlasu s prerušením konania), či tento jeho procesný návrh mení (nahradza) skôr učinené späťvzatie, ak medzi týmito dvoma podaniami žalobcu došlo k podstatnej zmene skutkových okolností (v predmetnom prípade vedomosť o podaní ústavnej sťažnosti), o ktorých žalobca v čase späťvzatia žaloby nemal vedomosť. Aj v tomto prípade žalobca vyslovil názor, že uvedeným postupom žalobcu dochádza k nezotrúvaniu na späťvzatie a zároveň vyjadrení jeho vôle prerušiť konanie, nakoľko prerušenie konania je „menej ultimátnym“ záverom než zastavenie konania pre späťvzatie žaloby a žalobca môže mať na prerušení konania, po oboznámení sa so všetkými novými skutočnosťami, väčší záujem.

20. V závere svojho dovolania žalobca poukázom na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 338/2013 uviedol, že pokiaľ by aj dovolací súd nevyhodnotil pochybenia súdov v predmetnej veci za tak významné, aby mohlo dôjsť k zrušeniu napádaného uznesenia, tak prinajmenšom vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania priznanej žalovaným je pochybenie súdov tak závažné, že priamo odporuje požiadavke spravodlivosti. Nemožno preto podľa názoru žalobcu žiadať od neho, aby nahradil trovy konania žalovaným.

21. K dovolaniu žalobcu sa vyjadrili žalovaní 8/ a 9/, ktorí dovolanie v časti jeho prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. navrhli ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietnuť, rovnako podľa uvedeného ustanovenia navrhli odmietnuť dovolanie žalobcu proti výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie prvoinštančného súdu vo výroku o trovách konania. Vo vzťahu k výroku o zastavení konania, v spojení s potvrdzujúcim výrokom odvolacieho súdu, navrhli žalovaní dovolanie žalobcu odmietnuť podľa § 447 písm. b/ ako podané neoprávnenou osobou. Žalovaní si zároveň uplatnili voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) prejednal včas podané dovolanie žalobcu, zastúpeného advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) uvádza nasledovné:

23. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

24. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podľa § 447 písm. b/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

26. Podľa § 447 písm. c/ C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

27. Žalobca dovolanie zo dňa 22. 02. 2019, súdu prvej inštancie doručené dňa 25. 02. 2020, podal, ako uviedol „...v plnom rozsahu...“, a teda voči všetkým trom výrokom uznesenia odvolacieho súdu, a teda proti výroku, ktorým odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie o zastavení konania odmietol (I. výrok), ďalej proti výroku, ktorým odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania potvrdil (II. výrok) a napokon proti výroku, ktorým odvolací súd žalovaným 8/ a 9/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (III. výrok).

28. Odvolací súd vyššie označeným, prvým výrokom svojho uznesenia č. k. 3Obo/12/2018-1164, potvrdil výrok prvoinštančného uznesenia č. k. Z-2-38Cb/741/1995-1083 o zastavení konania pre späťvzatie žaloby žalobcu. Odvolací súd svojím prvým výrokom tak potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako procesný následok dispozitívneho úkonu žalobcu, ktorý bol prejavom jeho vôle na žalobe nezotrúvať. Ako uviedol aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, súdy z procesného hľadiska vyhovelí návrhu žalobcu, ktorý tak nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania a v tomto štádiu konania ani na podanie dovolania. Dovolanie môže podať strana sporu, ktorá bola v konaní neúspešná, resp. jej právny nástupca, ďalej intervenient, avšak len za podmienky, ak so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 C. s. p. a napadnuté rozhodnutie bolo v neprospech tejto strany. Osobou oprávnenou podať dovolanie je aj prokurátor. Žalobca nie je ani jednou

z uvedených osôb, preto mu neprináleží iniciovať dovolacie konanie proti označenému, prvému výroku uznesenia odvolacieho súdu.

29. Rovnako osobou neoprávnenou podať dovolanie je žalobca vo vzťahu k tretiemu výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorým tento nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žalovaným 8/ a 9/. Dotknutými, resp. neúspešnými sporovými stranami sú vo vzťahu k náhrade trov odvolacieho konania žalovaní 8/ a 9/, nie žalobca, ktorému z uvedeného výroku nevyplývajú žiadne povinnosti, ani negatívne práva, preto nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania voči označenému, tretiemu výroku uznesenia odvolacieho súdu.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd v ďalšom podrobil dovolaciemu prieskumu uznesenie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania a vo vzťahu ku ktorému žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

31. Podľa § 421 ods. 2 C. s. p., dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

32. Podľa § 357 písm. m/ C. s. p., odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

33. V posudzovanej veci je dovolaním napadnutý výrok, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania. Prípustnosť uvedeného výroku (II.), ktorý je súčasťou dovolaním napadnutého uznesenia je, s poukazom na vyššie uvedené, vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 C. s. p. Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR, v ktorom ústavný súd konštatoval, že podľa C. s. p. nie je prípustné dovolanie proti uzneseniu o trovách konania (porovnaj bod 27. jeho uznesenia sp. zn. I. ÚS 56/2017 zo dňa 08. 02. 2017).

34. Pokiaľ dovolateľ odvodzuje prípustnosť svojho oprávneného prostriedku z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., tento názor o prípustnosti dovolania nie je správny. Podľa citovaného ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zmysel ustanovenia a motivácia zákonodarcu obmedziť prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia sa dá jednoznačne vyvodiť z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku: „Predkladateľ obmedzuje možnosť podať dovolanie len na meritórne rozhodnutia (rozsudoché výroky) a z nemeritórnych rozhodnutí len voči tým, ktorými sa konanie končí (odmietnutie, zastavenie a pod.). Dôvodom je dôsledné a koncepčné uplatňovanie princípu mimoriadnosti opravných prostriedkov v tom zmysle, že na ich uplatnenie nie je právny nárok a navrhovateľ musí splniť prísnejšie podmienky prípustnosti.“ Rozhodnutie o náhrade trov konania je v zásade chronologicky posledným rozhodnutím v konaní a neznamená, že sa ním konanie končí, keďže popri ňom nie je meritórne rozhodnutie. Aj keď súd prvej inštancie rozhodol o zastavení konania a aj o náhrade trov konania jedným uznesením, a to č. k. Z-2-38Cb/741/1995-1083 zo dňa 06. 02. 2018, nemožno obidva výroky stotožňovať, nakoľko rozhodnutím, ktorým sa konanie končí v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., sa rozumie výrok o zastavení konania (výrok I. prvoinštančného uznesenia). Druhým výrokom predmetného uznesenia sa riešila len parciálna otázka náhrady trov konania. Preto ani výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktorým tento potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania, nie je rozhodnutím, ktoré má na mysli ustanovenie § 420 C. s. p., teda ktorým sa konanie končí (resp. rozhodnutie vo veci samej). Dovolací súd teda v tomto prípade nemohol preskúmať napadnuté rozhodnutie (resp. rozhodnutie v dovolaní napadnutom výroku), nakoľko prípadné konštatovanie nesprávneho posúdenia otázky náhrady trov konania zo strany dovolacieho súdu by bolo v rozpore so základnou zásadou vyplývajúcou z Ústavy SR, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Prípadný prieskum zo strany najvyššieho súdu by bol postupom kontra legem.

35. Dovolací súd k časti dovolania, v ktorej žalobca dovolaciemu súdu vytkol, že nerozhodol o jeho odvolaní podanom proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovaných 8/ a 9/ na prerušenie konania, poukazom na obsah odvolania (č. l. 1102 - 1105) uvádza, že odvolací súd nepochybil, nakoľko žalobca podal odvolanie evidentne „len“ proti výrokom uznesenia prvoinštančného súdu o zastavení konania a náhrade trov konania, vo vzťahu ku ktorým vzniesol svoje námietky a

výhrady, vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania ich nevzniesol, ani tento výrok výslovne neoznačil, resp. formálne neuviedol, že odvolaním napáda uznesenie súdu prvej inštancie v celom, či plnom rozsahu (porovnaj obsah dovolania, v ktorom žalobca uviedol, že podáva dovolanie „...proti Napádanému Uzneseniu a Uzneseniu súdu prvej inštancie v plnom rozsahu...“). Naviac, výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania sa dotýkal žalovaných, preto na podanie odvolania proti predmetnému výroku by boli osobami oprávnenými žalovaní 8/ a 9/.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na všetky vyššie skutočnosti, dovolanie žalobcu podané proti výrokom I. a III. uznesenia odvolacieho súdu č. k. 3Obo/12/2018-1164 zo dňa 20. 11. 2018 odmietol podľa § 447 písm. b/ C. s. p. ako dovolanie podané neoprávnenou osobou a proti výroku II. napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd odmietol dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaných 8/ a 9/ rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.